

zaterdag 13 januari 2018

Cello Octet Amsterdam Karin Strobos

Cello Octet Amsterdam:

Claire Bleumer

Esther Torrença

Geneviève Verhage

Marcus van den Munckhof

Rares Mihailescu

René van Munster

Sanne Bijker

Sanne van der Horst.

Karin Strobos mezzosopraan

Heitor Villa-Lobos 1887-1959

met Karin Strobos

uit Bachianas Brasileiras nr. 5
Aria (Cantilena)

Arvo Pärt 1935

O-Antiphonen

O Weisheit

O Adonai

O Spross aus Isaï's Wurzel

O Schlüssel Davids

O Morgenstern

O Immanuel

Michael Harrison 1944

uit Just ancient loops
deel 2: Chorale

Xavier Montsalvatge 1912-2002

met Karin Strobos

Canciones Negras

Cuba dentro de un piano

Punto de habanera

Chévere

Canción de cuna para dormir a un negrito

Canto negro

PAUZE

Arvo Pärt 1935

Psalom

Alfred Schnittke 1934-1998

uit Choir concerto

deel 2: 'I, an expert in human passions'

Manuel de Falla 1876-1946

met Karin Strobos

Siete canciones populares españolas

El paño moruno

Seguidilla murciana

Asturiana

Jota

Nana

Canción

Polo

Tijdens de pauze bieden we u graag een glaasje prosecco
aan om met ons te proosten op het nieuw jaar!

“Acht topcellisten... Totale technische perfectie, intensiteit en kleurrijke interpretatie”, aldus het beeldbepalende tijdschrift *The Strad*. **Cello Octet Amsterdam** staat voor nieuwe muziek en werkt met de meest markante componisten van nu.

Het octet heeft meer dan 70 wereldpremières uitgevoerd waarvan de meeste speciaal voor het octet zijn geschreven. Zo werkte het octet met Xenakis, Gubaidulina, Pärt, Boulez, Loevendie, Riley, Kagel, Glass en vele anderen. Arvo Pärt, inmiddels een goede vriend van het octet, zei na de première van zijn eerste werk voor het octet: “het octet is goud waard, ik heb dit ensemble 10 jaar te laat ontdekt.”

Naast nieuwe werken bevat de bibliotheek van het octet tientallen verrassende bewerkingen die het publiek niet zelden met verbazing ontdekt. De combinatie van nieuwe muziek en arrangementen maakt dat het Cello Octet veelvuldig een voorbeeld is geweest voor cellisten van over de hele wereld. Het ensemble heeft inmiddels 17 cd's uitgebracht.

Cello Octet Amsterdam staat voor bijzondere samenwerkingen en programmeert bijzonder veelzijdig. Zo waren er concerten met zangeressen als Tereza Berganza, Karin Strobos en Cristina Branco, optredens met Hade-wych Minis en Bløf, dansproducties met Conny Janssen Danst en Caribische grooves met Izaline Calister.

Het octet speelde in de Amsterdamse metrotunnel, op het dakterras van de Stopera en op vele andere bijzondere locaties.

Het octet werd opgericht in 1989 onder de naam Conjunto Ibérico. Nadat artistiek leider Elias Arizcuren afscheid van het octet nam, ging het verder onder de naam Cello Octet Amsterdam. Naast optredens in de belangrijke zalen van Europa trad het Octet op in de Verenigde Staten, Canada, Midden- en Zuid Amerika, Azië en het Midden-Oosten.

De wereldberoemde cellist Yo-Yo Ma zei in een interview: “... dit ensemble is een schat; het is een geweldig voorbeeld voor de muziekwereld... Overal waar ik speel: Brazilië, Japan, USA, word ik over het Cello Octet aangesproken...”

Karin Strobos kreeg de kans in te vallen in de rol van Octavian in *Der Rosenkavalier* van R. Strauss bij De Nationale Opera onder de baton van Sir Simon Rattle. Haar succesvolle optreden oogstte lovende kritieken. Zowel NRC als De Volkskrant spraken van een droomdebuut. De carrière van Karin is vanaf dat moment in een stroomversnelling terechtgekomen.

Sinds 2014 heeft Karin Strobos een vast contract bij het Aalto-Musiktheater in Essen, Duitsland. Daar vertolkte ze rollen als Cherubino, Charlotte, Suzuki, Zerlina, Idamante, Dorabella, Rosina en Siébel en Amando. In het seizoen 2017-18 zingt Karin in Essen onder andere Hänsel en Aldagisa.

Van 2009 tot 2011 behoorde Karin tot het vaste ensemble van Opera Zuid, waar ze rollen zong als Octavian, Cherubino, Hänsel, Varvara, Suzuki, Siébel en Boulotte. In mei 2015 kwam ze terug om de titelrol in Rossini's *La Cenerentola* te zingen.

Na haar rol in *Der Rosenkavalier* keerde Karin terug naar De Nationale Opera in Amsterdam voor de rollen Flora (*La Traviata*) en Phénice (*Armide*). Bij de Nederlandse Reisopera zong ze Cherubino, Flora, Rosina en Der Komponist (*Ariadne auf Naxos*).

Karin trad veelvuldig op als soliste bij orkesten, zoals het Radio Filharmonisch Orkest, het Residentie Orkest, het Nederlands Philharmonisch Orkest, Het Gelders Orkest, het Noord Nederlands Orkest en de philharmonie zuidnederland. In november 2017 is ze wederom soliste bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest voor de concerten *Musical meets Opera* (zie interview De Volkskrant).

Willem Jeths schreef speciaal voor Karin twee delen in zijn Eerste Symfonie. Hiermee maakte Karin haar debuut in de Zaterdagmatinee in het Concertgebouw van Amsterdam met het Radio Filharmonisch Orkest o.l.v. Edo de Waart. Onder leiding van De Waart maakte Karin in 2015 haar debuut bij de Filharmonie van Antwerpen, in Mahler's *Vierde Symfonie*.

Kamermuziek maakt Karin veel en graag met haar vaste pianiste Else Sterk, haar vaste trio met Daria van den Bercken en Felicia van den End, met Sax en Stix en met Cello Octet Amsterdam. In het seizoen 2017-18 toert ze door Nederland met *Die Schöne Magalone* van Brahms. Hierin werkt ze samen met pianist Thomas Beijer en acteur Sieger Sloot.

Karin ontving prijzen als de Grachtenfestivalprijs 2011, het Gouden Viooltje en de Debuut Publieksprijs met Felicia en Daria.

Karin studeerde bij Henny Diemer aan het Utrechts Conservatorium, waar ze in 2009 haar Master met onderscheiding ontving. Ook maakte ze deel uit van het ensemble van Opera Studio Nederland. Daarnaast kreeg zij zanglessen van Brigitte Fassbaender, Iris Dell'Acqua, Gemma Visser en Margreet Honig.

Heitor Villa-Lobos ¹⁸⁸⁷⁻¹⁹⁵⁹

uit *Bachianas Brasileiras* nr. 5

Na een jarenlang verblijf in Parijs keerde de Braziliaan Heitor Villa-Lobos in 1929 terug naar zijn vaderland. Voor een paar concerten maar, zo dacht de componist, want hij had het in Frankrijk erg naar zijn zin. Hij verkeerde daar met gelijkgestemde tijdgenoten als Stravinsky en de leden van de *Groupe de Six*. Maar het liep anders. In Brazilië had dictator Getúlio Vargas zojuist de macht gegrepen. De volgende vijftien jaar kwam Villa-Lobos het land niet meer uit. Hij kreeg een voornamelijk aanstelling in het muziekonderwijs. De eeuwig dikke, vette Cubanen rokende musicus besteedde in die hoedanigheid veel tijd aan het maken van voor de jeugd geschikte arrangementen van barokmuziek. Zodoende kwam hij op de gedachte om een amalgaam te smeden van Europese barok en Braziliaanse folklore. Hij noemde die werken (negen in totaal) *Bachianas brasileiras*. De vijfde, voor cello-octet en vocalise, is de meest beroemde geworden. Villa-Lobos, zelf een cellist van huis uit, kende de unieke klankmogelijkheden van zulk een ensemble. Het eerste deel van deze *Bachianas Brasileiras* is een Aria zonder woorden, cantabile gezongen en zoetgevooid begeleid door de celli in het hogere klankbereik.

Arvo Pärt ¹⁹³⁵

O-Antifonen

In Estland experimenteerde na de 2e wereldoorlog een technicus van de lokale radio, genaamd Arvo Pärt, met minimal music-achtige technieken. Hij is dan (nog) geheel onkundig van het werk van Amerikaanse componisten als Reich en Glass. Toch zit hij op dezelfde golflengte. Kennelijk is minimal music 'in the air'. Het is en blijft een raadsel hoe op verschillende plaatsen onafhankelijk van elkaar gelijkgeaarde kunststromingen zich ontwikkelen. Waar de Amerikanen hun repetitieve muziekpatronen ontleen aan Indiase Raga's en rockmuziek, zoekt Pärt zijn inspiratie bij Bach, in orthodoxe à capella zang en mystieke bronnen.

Kennelijk voorzien zijn mystieke, traag voortschrijdende composities zoals *Fratres*, *Tabula rasa*, *St. Johannes Passie*, *Arbos* en vele andere op dezelfde leest geschoei-de werken in een grote behoefte. Pärt is er in ieder geval wereldberoemd mee geworden. In 2008 bewerkte Pärt op verzoek van het cello-octet 'Congunto Iberico' zes van zijn zeven *Magnificat-Antifonen* uit 1988 voor cello-octet. Klanken om de ogen bij te sluiten en bij te mediteren.

Michael Harrison ¹⁹⁴⁴

uit *Just ancient loops*:

Michael Harrison is een hedendaagse Amerikaanse componist die kennelijk niet wil verklappen hoe oud hij is. Vanuit de klankwereld van de Noord-Indiase cultuur is hij op zoek naar intonaties die een synthese vormen met het Westerse tonale toonstelsel en/of de 12-toonssysteem-matiek van Arnold Schönberg. In zijn compositie *Just ancient loops* creëert hij toonclusters door multitracking van meerdere celli. Hoe dat klinkt? In het gedragen 'Chorale' beleeft de toehoorder een meditatieve mijmering, die op de (beluisterde) opname eigenlijk tamelijk normaal, aangenaam, dus sonoor klinkt...

Xavier Montsalvatge ¹⁹¹²⁻²⁰⁰²

Canciones Negras

De in Catalonië geboren componist Xavier Montsalvatge schreef in zijn 'West-Indiaanse periode' vijf zogenoemde *Canciones negras*. In die jaren (1945-1946) was hij gebiologeerd door volkspoëzie en volksmuziek van Afro-Amerikaanse herkomst. De stijl van de liederen is een mengeling van populaire West-Indische muziek en Spaanse en Catalaanse klanken. Meeslepend!

Arvo Pärt ¹⁹³⁵

Psalom

Deze compositie, oorspronkelijk uit 1985, is samengesteld uit een serie instrumentale psalmverzen, alle gebaseerd op dezelfde melodie, maar verschillend in lengte. Soms worden de verzen ondersteund door een zogehe-ten 'bourdon', bij wijze van een tweede en derde stem.

Alfred Schnittke ¹⁹³⁴⁻¹⁹⁹⁸

uit *Choir concerto*

Alfred Harrevich Schnittke, half Russisch, half Duits, be-woog zich in het communistische Sovjet-imperium als een enfant terrible, waarop de apparatsjiks moeilijk greep kregen. Hij lapte de artistieke regels en wetten van de partijbonzen aan zijn laars en creëerde caleidoscopische tooncollages, waar alles en iedereen die muziek in hokjes wil indelen geen raad mee wist. In zijn koorconcert voor gemengd koor uit 1984/5 toont de componist zich van zijn (verboden) religieuze zijde. De inspiratie vond hij in het derde hoofdstuk van het 'Boek der klaagzangen' van de hand van de Armeense monnik Grigor Narekatsi. In het tweede vers somt de auteur als een expert in 'des mensens passies' in litanievorm al degenen op die hij met zijn klaagzangen verwacht aan te spreken: de schurken, de overspeligen, de goddelozen en zo meer. Een en ander doorspekt met Allelujas.

Manuel de Falla ¹⁸⁷⁶⁻¹⁹⁴⁶

Siete canciones populares españolas

Manuel de Falla componeerde de zeven populaire Spaanse volksliedjes in 1914 tijdens zijn meerjarig verblijf in Parijs voor een zangeres van de Opéra Comique. Naast de opera *La vida breve*, de balletten *El amor brujo* en *El sombrero de tres picos* is deze liederencyclus wel de meest bekende compositie van deze oorspronkelijk uit Cadiz afkomstige Spanjaard.

El pano moruno (de Moorse doek) is onverkoopbaar geworden omdat er een vlek op is gekomen. Ai! Je hoort de vertoornde marktvrouw weeklagen om het verlies.

Sequidilla murciana. Waarschuwing! Als je in een glazen huis woont, moet je geen stenen naar de burens gooien en vooral geen overspel plegen. Want dan wil geen mens – gelijk een platgewreven muntje dat van hand tot hand ging – nog met je te maken hebben.

Asturiana is een smartelijk lied. Bij een groene pijnboom wordt troost gezocht. De boom begint van de weeromstuit ook te wenen.

Jota. Op de kruidige ritmen van deze Spaanse dans wordt – met een verachtelijke ondertoon – geschamperd over de mensen die niet zien hoezeer we elkaar liefhebben. Ook moeder keurt onze relatie af. Niets van aantrekken: dag liefje, tot morgen!

Nana is een teder wiegeliedje: slaap kindje slaap.

Canción is de verontwaardigde klacht van een kind jegens de moeder. Je hebt ooit van me gehouden, maar nu ben ik lucht voor je. Hoepel op, madre!

Polo. Hypernerveus bonst het in vuur en vlam geraakte verliefde hart. O, vervloekt, degene die dat op zijn geweten heeft! Ai!

Han van Tulder (www.hanvantulder.nl)

Muziek in de Noorderkerk:

de perfecte zaterdagmiddag in hartje Amsterdam.

Doe boodschappen op de biologische Noordermarkt, eet de beste appeltaart van Amsterdam bij Café Winkel en geniet van een uur concert in de Noorderkerk.

Volgende Noorderkerkconcerten

20 januari Lisa Jacobs & The String Soloists

27 januari Candida Thompson & friends

De Noorderkerkconcerten worden mogelijk gemaakt door:

MET DANK AAN: Dille en Kamille, De Boerenmarkt en alle vrienden van de Noorderkerkconcerten.

Noorderkerkconcerten is zeer erkentelijk voor de steun van de leden van de Noorderkring

noorderkerkconcerten

/nkconcerten

noorderkerkconcerten.nl

info@noorderconcerten.nl

020 620 4415